

ΙΑΣΟΝΑΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ

**THE TORMENT OF AN ARTIST
ON THE TEMPTATION OF SAINT ANTHONY**

The Temptation of Saint Anthony

Martin Schongauer, c. 1470–1475, χαρτακτικό

The Torment of Saint Anthony

Michelangelo, c. 1487–1488, λάδι και τέμπρα σε ξύλο, 47 cm × 35 εκ

Ο Αντώνιος ο Μέγας (251 - 356 μ.Χ.) ήταν χριστιανός μοναχός από την Αίγυπτο, γνωστός επίσης ως ο Πατέρας Όλων των Μοναχών. Όταν ήταν περίπου 20 ετών, όπως αναφέρει ο Αθανάσιος της Αλεξάνδρειας, ακολουθώντας το κάλεσμα του ευαγγελίου στο Κατά Ματθαίον 19: 21, έφυγε για να ζήσει μια ασκητική ζωή και αντιμετώπισε μια σειρά υπερφυσικών πειρασμών κατά τη διάρκεια του ασκητισμού του στην έρημο.

Το θέμα του έργου βασίζεται σε ένα από τα τελευταία επεισόδια της ζωής του, όπου δέχτηκε ενέδρα στον αέρα από δαίμονες, ενώ πετούσε πάνω από την έρημο υποστηριζόμενος από αγγέλους. Όπως ο Αθανάσιος περιγράφει το συμβάν, αν και ο Αντώνιος βρισκόταν σε τρομερό πόνο, απάντησε στον διάβολο: «Αν υπήρχε κάποια δύναμη μέσα σου, θα αρκούσε ένας από εσάς, αλλά αφού ο Κύριος σε έκανε αδύναμο, προσπαθείς να με τρομάξεις με αριθμούς. Μια απόδειξη της αδυναμίας σου είναι ότι παίρνεις τις μορφές άγριων θηρίων. Εάν είστε σε θέση και έχετε λάβει δύναμη εναντίον μου, μην καθυστερείτε να επιτεθείτε. Αλλά αν δεν μπορείτε, γιατί μάταια με ενοχλείτε; Γιατί η πίστη στον Κύριό μας είναι σφραγίδα και τείχος ασφαλείας για εμάς. "

Όταν ήταν 12 ή 13 ετών, περίπου το 1487-1488, ο Μιχαήλ Άγγελος ζωγράφιζε την δική του εκδοχή του για το βασανιστήριο του Αγίου Αντωνίου, ένα συχνά επαναλαμβανόμενο θρησκευτικό θέμα στη δυτική τέχνη, ως κοντινό αντίγραφο ενός χαρακτηριστικού έργου του Martin Schoengauer, το οποίο είχε φτιαχτεί λίγο περισσότερο από μια δεκαετία νωρίτερα. Ο Μιχαήλ Άγγελος πρόσθεσε ένα τοπίο κάτω από τις φιγούρες και άλλαξε την έκφραση του αγίου.

Το Βασανιστήριο ενός Καλλιτέχνη πάνω στον Πειρασμό του Αγίου Αντωνίου, που φτιάχτηκε το διάστημα 2020-2021, ξεκίνησε ως κοντινό αντίγραφο της εκδοχής του Μιχαήλ Αγγέλου, λίγο παραμορφωμένο σε πλάτος και μεταβάλλοντας τον τρόπο απεικόνισης του αγίου. Μπροστά, μια πλωτή φράουλα συμβολίζει τον πειρασμό.

Ο πίνακας εκτέθηκε τον Μάιο του 2021 στο χώρο του ΚΕΙΒ στην Αθήνα, στο πλαίσιο της ομαδικής έκθεσης *Against the Linear*, μια πρωτοβουλία καλλιτεχνών που επιμελήθηκε ο Κωνσταντίνος Λιάνος.

The Torment of an Artist on the Temptation of Saint Anthony
Ιάσοντας Καμπάνης

ακρυλικά και λάδι σε καμβά, ξύλο, ύφασμα
(δίπτυχο) 240 x 100 cm, 240 x 150 cm
2020-2021

άποψη εγκατάστασης από την έκθεση *Against the Linear* στο χώρο του ΚΕΙV στην Αθήνα (φωτο: Ioannis Kampanis)